

ZAKŁAD KOMUNALNY w Suchej Beskidzkiej

ul. Wadowicka 4 ; 34-200 Sucha Beskidzka

REGON 070528650 BDO 000009973

Bank PeKao 79124048781111000047118944

 e-mail: laboratorium@zk-suchab.pl

www.zk-suchab.pl

INSTRUKCJA

pobierania próbek wody do badań fizykochemicznych i mikrobiologicznych dla Klientów Laboratorium Zakładu Komunalnego w Suchej Beskidzkiej

1. Uwagi ogólne

- Termin dostarczenia próbki i zakres wykonywanych analiz należy wcześniej uzgodnić telefonicznie (tel.: 33 874 20 79 wew. 5) lub osobiście z Laboratorium Zakładu Komunalnego.
- Próbkę przyjmowaną są w ustalonym dniu od 7⁰⁰ do 12⁰⁰.
- Pobrane próbki należy niezwłocznie dostarczyć do laboratorium w dniu pobrania próbki. Czas między pobraniem próbki, a dostarczeniem jej do laboratorium nie powinien przekroczyć 6 godz.
- Butelki z próbkami należy przechowywać i transportować w warunkach zabezpieczających przed wzrostem temperatury próbki (np.: w termotorbie, lodówce turystycznej).
- Próbkę należy pobierać czystymi rękami lub w jednorazowych rękawiczkach.
- Do pobierania próbek wody należy stosować następujące pojemniki:
  - a) do badań fizykochemicznych wody - butelka z tworzywa sztucznego po wodzie mineralnej, o pojemności 1,5 l. Niedopuszczalne są butelki po wodach smakowych typu cola, fanta, itp.
  - b) do badań mikrobiologicznych – butelka sterylna (jałowa), zakupiona w aptece, o pojemności 0,5 l lub dwie sterylne butelki o pojemności ok. 0,25 l.

2. Przygotowanie punktu do pobierania próbek

1. Próbkę wody zaleca się pobrać z kranu najczęściej używanego. Należy unikać kranów będących w złym stanie technicznym, skorodowanych oraz tych, do których dostęp jest utrudniony. Konstrukcja kranu powinna uniemożliwiać mieszanie się zimnej i ciepłej wody.
2. Przed pobieraniem należy usunąć z wylewki kranu wszelkie urządzenia, np. sitko, uszczelki, rurki przedłużające lub inne akcesoria. Kran należy dokładnie wyszorować szczotką na zewnątrz i wewnątrz używając detergentu (np.: płynu do mycia naczyń lub mydła). Detergent należy dokładnie spłukać wodą. Kran osuszyć jednorazowym ręcznikiem.
3. Do badania należy pobrać wodę zimną.
4. Spuszczać wodę umiarkowanym strumieniem przez ok. 10 min. lub dłużej, w celu uzyskania stabilnych parametrów wypływającej wody.
5. Jeśli pobiera się próbkę do badań mikrobiologicznych i fizykochemicznych, w pierwszej kolejności należy pobrać próbkę do badań mikrobiologicznych.

3. Pobieranie próbek wody do badań mikrobiologicznych

1. Po ok. 10-minutowym spuszczeniu zimnej wody zakręcić kurek i wysterylizować wylewkę kranu:
  - a) metalowy kurek lub zawór - opalić płomieniem, np. zapalonego tamponu z waty nasyczonej alkoholem (ogrzewanie zapalniczką jest tylko powierzchniowe - niewystarczające). Po opaleniu i otwarciu kranu powinien pojawić się charakterystyczny odgłos syczenia. Dezynfekcja będzie zapewniona, jeżeli temperatura płomienia osiągnie 80°C lub więcej.
  - b) kran z tworzywa sztucznego – zdezynfekować zanurzając go na 2-3 minuty w roztworze etanolu, podchlorynu lub przetrzeć tamponem nasączonym tym roztworem i odczekać ok. 2 min.
2. Ponownie spuszczać wodę umiarkowanym strumieniem przez ok. 2-3 min. tak, aby mieć pewność, że temperatura wypływającej wody jest stabilna, a woda nie zawiera pozostałości po środku dezynfekcyjnym.
3. Próbkę do badań mikrobiologicznych pobrać do butelki sterylnej, zakupionej w aptece. Należy wyjąć butelkę z opakowania papierowo - foliowego, odkręcić nakrętkę (nakrętkę należy trzymać wewnętrzną stroną skierowaną w dół, nie kłaść na stole, nie dotykać wnętrza nakrętki, przez cały czas chronić ją przed zanieczyszczeniem). Nie wolno przepłukiwać butelki przed pobraniem próbki. Nie wolno dotykać wewnętrznych części butelki i korka.
4. Umieścić butelkę pod kranem bez jego zamykania i powtórnego otwierania (nie dotykać butelką wylewki kranu) i pobrać próbkę wody, która powinna swobodnie wypływać z kurka wprost do butelki. Należy napęlić butelkę wodą do ok. $\frac{3}{4}$ objętości (tak aby zostawić przestrzeń powietrzną), natychmiast zakręcić kurek i ponownie zawinąć w opakowanie papierowo- foliowe.

5. Butelkę opisać.
6. Jeśli pobiera się próbki do badań fizykochemicznych, nie zakręcać kranu, przejść do dalszych punktów instrukcji.
7. Wodę ze studni kręgowej pobrać przy pomocy wiadra przeznaczonego tylko do wody. Trzy wiadra wyciągniętej wody ze studni wylać, a z czwartego nalać wodę do butelki. Przy nalewaniu nie dotykać butelki brzegiem wiadra. Nie zanurzać również butelki w wiadrze celem pobrania z niego wody.
8. W przypadku pobierania wody ze studni, w których zainstalowane są pompy, należy stosować długotrwałe pompowanie wody, aż do ustabilizowania się temperatury lub zapewnić co najmniej trzykrotną wymianę objętości studni.
9. Przy pobieraniu z węży gumowych lub tworzywa sztucznego, obciąć ok. 10 cm końcówki węża, a koniec zanurzyć na 10 min. w alkoholu. Potem spuszczać wodę przez okres około 10 min. i dopiero pobrać próbkę nie dotykając węzem butelki.

4. Pobieranie próbek wody do badań fizykochemicznych

1. Próbkę do badań fizykochemicznych pobierać bezpośrednio po wykonaniu czynności przygotowawczych (jeśli nie pobiera się próbki do badań mikrobiologicznych) lub po pobraniu próbki do badań mikrobiologicznych.
2. Próbkę do badań fizykochemicznych pobierać do butelki z tworzywa sztucznego po wodzie mineralnej.
3. Przed przystąpieniem do napełnienia butelki należy ją dwukrotnie przepłukać pobieraną wodą. Potem napełnić wodą pod sam korek, w taki sposób, aby nad powierzchnią wody nie pozostały pęcherzyki powietrza i szczelnie zamknąć korkiem.
3. Po napełnieniu butelkę należy opisać.